

MOGUĆNOSTI ZA KORELACIJU NASTAVE MUZIKE I FIZIČKOG VASPITANJA

Lenče Nasev

- Za uspešno povezivanje određenih nastavnih sadržina, počevši od planiranja i smišljanja, pa sve do konkretne realizacije časova, neophodna je stručna, didaktičko-metodska priprema nastavnika.

Način povezivanja muzike i pokreta- zajednička platforma

- Pokret kao osnovno fizičko sredstvo pripada kategoriji neverbalne komunikacije.
- Često uz pomoć pokreta saznajemo dečije želje, potrebe i emocije.
- Uz pokreta se potiče slušanje, sviranje i stvaranje muzike. .
- To je most između onoga što učenik “mora” i “želi”.

- Povezivanje pokreta sa muzikom daje mogućnost za primenu:

- **tela kao sopstvenog instrumenta**

sopstveno telo učenici mogu da ga upotrebe kao instrument preko: zviždanja, ispuštanja zvuka sa jezikom, ritmičkog udaranja dlanovima, trljanjem dlanova, pucketanjem prstima, udaranjem nogama;

- **napravljeni improvizirani instrumenti**

improvizirani instrumenti mogu da budu izrađeni od materijala koje posedujemo kao što su: zvečke sa pirinčom, štapići sa olovkama, dajre od metalne žice i poklopca;

- **Orfovi instrumenti**

učenici mogu da sviraju na svim melodijskim i ritmičkim Orfovim instrumentima.

- Dok slušaju muziku učenici mogu da upotrebe tri načina pokreta:

➤ **lokomotorno**

pokret celog tela-hodanje, skakanje

➤ **nelokomotorno**

kad noge ostaju na jednom mestu, a ostali delovi tela se pokreću

➤ **kombinovano**

kombinacija lokomotornog i nelokomotornog pokreta

- Upotrebom različitih načina pokreta učenici mogu da izraze:
 - **raspoloženje u muzici** – veselo ili tužno
 - **tempo** - preko brzine pokreta
 - **dinamika** - preko upotrebe različitih energija u pokretima za tiho-hodanje na prstima, za jako-koračanje sa celim stopalom
 - **tonska visina** - preko položaja tela, za niže tonove-čučanj, za višlje tonove-ispravljeno
 - **ritam** - preko zadržavanja tela u određenoj pozi za duge tonove i naglih poteza pri kratkim tonovima
 - **akcent** - preko potenciranih pokreta-taktiranje, odnosno preko konstantnog pokreta tela koje je usoglašeno sa muzikom
 - **repeticija** - preko ponavljanja prethodno osmišljenih pokreta tela
 - **promene karaktera muzike** - preko različitog intenziteta pokreta

- Pri slušanju muzike sa ritmičnim pokretima kod učenika se razvijaju tri osnovne sposobnosti (Pešek,1997):
 - sposobnost slušanja gde je pažnja nasočena ka muzici
 - sposobnost da se doživi muzika, njen izraz i raspoloženje i
 - sposobnost pokreta tela u koordinaciji sa muzikom

Korelacija između predmeta Muzičko i Fizičko vaspitanje

- Primena pokreta u oblasti predmeta Muzičkog vaspitanja daje spektar mogućnosti za integraciju sa predmetom Fizičko vaspitanje pri realizaciji sadržina.
- U Nastavnim programima su obuhvaćene muzičke sadržine: muzičko-ritmičko koračanje, muzičke igre, plesanje, elementarne muzičke dramatizacije u kojima se koriste ples i pantomima.

- Pri planiranju muzičko-fizičkog delovanja treba obratiti pažnju da se obezbede uslovi preko kojih će se pravilno realizovati predviđena aktivnost:
 - adekvatan prostor za pokret, spoljašnji ili unutrašnji
 - osnova prostora treba da bude zaštićena
 - kvalitetni nosioci zvuka
 - Orfovi instrumenti
 - lopte, krede u boji za obeležavanje prostora
 - dušeci
 - filmovi povezani sa muzikom i pokretom

- Nastavna jedinica *Uvođenje u tempo (sporo i brzo)* na času Muzičkog vaspitanja u I-om odeljenju.
- Povezivanje pokreta sa muzikom će omogućiti učenicima ujedno da ostvare i ciljeve nastavne sadržine *Hodanje po liniji* predmeta Fizičkog vaspitanja, tačnije: sinhronizovano pokretanje ruku i nogu i razvijanje koordinacije i ravnoteže preko hodanja po smanjenoj površini.

Opis aktivnosti:

БУБА МАРА

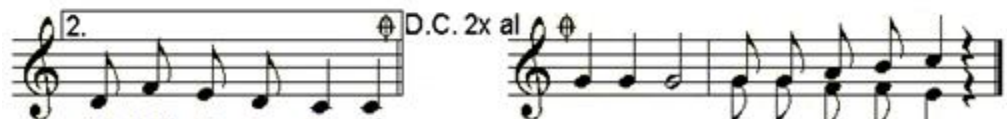
Andante ♩ = 92

Лет, лет, Бу - ба Ма - ро до - не - си ми гос - ти 1. Ле - тај, ле - тај Бу - ба Ма - ро
2. Мно - гу са - кам да ги гле - дам
3. ис - пол - ни - ми ед - на жел - ба:

на пр - сте ми сле - тај! по - чи - ни си, па по - то - а низ длан - ка - ва ше - тај,
твој - те кри - лца лич - ни цр - ве - ни со цр - ни точ - ки на фус - тан - че слич - ни.
лет - ни ши - ри кри - ла од да - ле - ку да ми дој - дат де - до, ба - ба ми - ла!

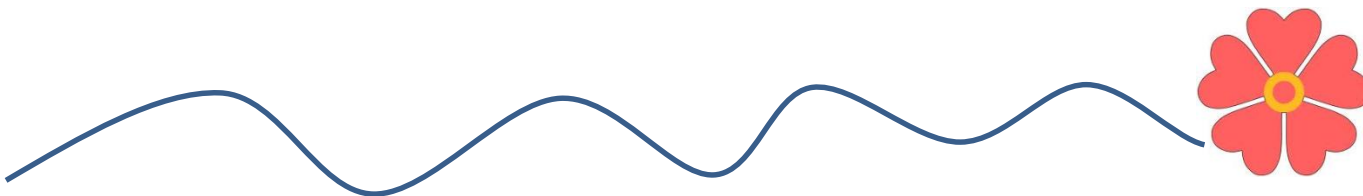

низ длан - ка - ва ше - тај,
на фус - тан - че слич - ни.
де - до, ба - ба ми - ла!
лет, лет, лет, Бу - ба Ма - ро лет!

start

start

Zaključak

- Pokret kao komunikacijska pojava predstavlja osnovu za korelaciju između predmeta Muzičko i Fizičko vaspitanje.
- U nastavnom procesu pri usvajanju određene muzičke sadržine u korelaciji sa pokretima ruku, nogu kao i korišćenja celog tela, preko osmišljenih didaktičkih igara i plesova se ostvaruju ciljevi oba predmeta: razvijanje osećaja za ritam, tempo, dinamika, orijentacija u prostoru, koordinacija i ravnoteža.